

The Semantic Implications of Transgender Identity (Case Study: Transgenders in Marivan City)

Behrouz Sepidnameh *

A Associate Professor of Sociology, Ilam University, Iran.

Gholamreza Aliramaie

M.A. in Sociology, Ilam University, Iran.

Introduction

Transgender or transsexuality is a type of gender identity disorder in which an individual feels dissatisfied with the gender they were assigned at birth. A male may feel that there is a woman inside him, leading him to dress in female clothing and exhibit feminine behaviors. Similarly, a female may feel that there is a man inside her, leading her to wear male clothing and behave like a man.

Transgender behavior often encounters negative reactions from both family and society. Families and society subject trans individuals to various forms of harassment and abuse through social pressure and even rejection. Such actions are due to a lack of understanding of the transgender experience and a misinterpretation of the semantic implications of transgender identity. This study aims to identify the way transgender individuals, their families, and society perceive transgender identity. Therefore, the primary research question is: What are the key semantic implications of transgender identity from the perspectives of transgender individuals and society?

Literature Review

The primary challenges facing transgender individuals include identity disorders such as confused identity, uncertain identity, incomplete identity, and underdeveloped identity (Golbahari et al., 2022), inappropriate interactions with others, minimal family support (Valadbeigi et al., 2022), personal inexperience, lack of understanding of transgender identity, gender stereotypes, and family non-awareness (Khoshsima and Darougheh, 2021), border positions, gender confusion, and seven barriers (psychological, social, economic, cultural, governmental, religious, and familial) (Yaghoubi Choubari and Saedi, 2020), four barriers (legal, cognitive, governmental, familial), curiosity of others (Saedi, 2019); communication

* Corresponding Author: b.sepidnameh@ilam.ac.ir

How to Cite: Sepidnameh, B; Aliramai, G. (2024). The semantic implication of Trans, *Journal of Social Work Research*, 11 (39), 35-66.

and dialogue issues (Borba, 2019), and feelings of duality, gender conflict (Farahmand and Danafar, 2017). Failure to disclose their identity leads to psychological challenges, while disclosure results in labeling (Alikhah et al., 2015).

Materials and Methods

The research has an interpretive phenomenology method. The target population is transgender individuals in Marivan City, with 13 participants selected through purposive sampling based on the principle of saturation. The data collection tool included in-depth interviews, and data analysis was conducted through coding and categorization. The credibility of the results was ensured by the researcher's prolonged presence in the field and adherence to the auditing trail and member-checking processes. Furthermore, the transferability of the results was ensured through the use of memos and thick descriptions, and also by comparing the results with empirical research and the conceptual framework.

Discussion

Transgender identity is a form of identity disorder. Taylor defines identity as "the answer to the question of who a person is", based on which tastes, desires, beliefs, and aspirations of a person are interpreted as part of their identity. The feeling of being male or female directs the tastes, desires, beliefs, and aspirations of transgender individuals. From Pierre Bourdieu's perspective, this orientation results from the "habitus" formed in the field of family and society. In this field, competition revolves around acquiring erotic capital. According to Catherine Hakim, this capital includes aesthetic, visual, physical, social, and sexual attractiveness in interaction with others in society.

Transgender individuals feel a sense of estrangement from their gender. According to Georg Simmel's concept of the "stranger", families perceive transgender identity as a "disgrace" that tarnishes their reputation, similar to the stigma described by Erving Goffman. Families, in addition to considering it a stigma, view their children's transgender identity as an emotional, delusional, and unrealistic condition. They attempt to neutralize the reality of their child's transgender identity, as discussed in the neutralization theory by David Matza and Gresham Sykes.

Conclusion

The semantic implications of transgender identity exist on three levels: individual, familial, and societal. At the individual (micro) level, transgender identity is interpreted as the embodiment of a spirit of the opposite sex within the person. Transgender individuals describe their condition as being imprisoned, with efforts to conceal or escape their situation. They view transgender identity as an unwanted

identity and a physiological disorder that manifests beyond their control. It is perceived as a conflict between body and spirit, between will and action, and as a challenge between the decision to undergo gender-affirming surgery and the hesitation to follow it.

At the familial (middle) level, transgender identity is viewed as a stigma imposed upon transgender children by families. This stigma is associated with labels such as vagrant, worthless, or even murderer. Families have misunderstood the condition of their transgender children, perceiving it as a temporary and fleeting state. They believe it results from their children's lack of proper understanding and awareness of their situation, influenced by emotional impulses and an immature mindset. Additionally, some families interpret transgender identity superstitiously, attributing it to possession by jinn, curses, or birth defects.

At the societal (macro) level, transgender identity is viewed as a form of sexual confusion, resulting from the individual's gender ambiguity and performative behavior, manifested through cross-dressing. Society perceives transgender individuals as sexual objects, equating them with promiscuity, homosexuality, or tools for sexual gratification.

Acknowledgments

We are grateful to all those who cooperated in conducting this research.

Keywords: Transsexual, Identity Disorder, Semantic Implications, Stigma, Social Rejection, Lived Experience, Marivan

دلالت معنایی ترنس بوده گی (مورد مطالعه: ترنس های شهر مریوان)

دانشیار جامعه شناسی دانشگاه ایلام

بهروز سپیدنامه *

کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه ایلام

غلامرضا علیرمایی

چکیده

اختلال هویت جنسی که گاهی ترنس یا ترنس سکشوال خوانده می شود به معنای نارضایتی از هویت جنسی موجود و احساس هویتی خلاف وضع موجود هست. درواقع این افراد فقط میل و هوس پوشیدن لباس یک جنس را ندارند و تمایل دارند در جایگاه جنسیتی واقعی خویش قرار گیرند و اندام مردانه یا زنانه داشته باشند. از آنجاکه ترنس بوده گی با دلالت های معنایی متفاوتی همراه است، این پژوهش در پی پاسخ دادن به این سؤال است که دلالت معنایی ترنس ها از ترنس بوده گی چگونه است؟ با توجه به ماهیت برساختی پدیده مورد مطالعه، پارادایم تحقیق کیفی و به منظور مطالعه تجربه زیسته افراد ترنس، از روش پدیدارشناسی تفسیری استفاده شده است. جامعه هدف شامل ترنس های شهر مریوان است که از طریق نمونه گیری هدفمند و بر اساس اصل اشباع و بسندگی، ۱۳ نفر از آنان انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها، مصاحبه عمیق بود. قابلیت اطمینان یافته ها از طریق حضور مستمر و مداوم محقق در میدان تحقیق و انجام تمام مراحل طبق برنامه پژوهشی تدوین شده و قابلیت انتقال یافته ها از طریق نوشتن یادداشت های فنی و ژرف و مقایسه یافته ها با پیشینه ها و چهارچوب مفهومی محقق گشت. یافته های به دست آمده مؤید آن اند که در سطح خرد، افراد ترنس، ترنس بودن را به مثابه: حلول روح غیر هم جنس در کالبد فرد، محدودیت و اختلال و تضاد دانسته اند. در سطح میانی، خانواده ها، ترنس بودن فرزندشان را به مثابه لکه ننگ و محسولی تقلبی و غیر واقعی تلقی کرده اند. در سطح کلان، جامعه، ترنس بودن را به مثابه سرگردانی جنسی و نیز ابژه جنسی که مورد سوء استفاده جنسی قرار می گیرند معنا کرده اند. ترنس بوده گی وضعیتی است که توأم با داغ ننگ و طرد شده گی اجتماعی است و ترنس ها نیز مبارزانی هستند که در جنگی نابرابر سعی در تسخیر قلمرو هویت جنسی مطلوب خود و قبولاندن آن به جامعه هستند.

واژه های کلیدی: ترنس سکشوال، اختلال هویتی، دلالت معنایی، داغ ننگ، طرد اجتماعی، تجربه

زیسته، مریوان

بیان مسئله

فردی که مبتلا به اختلال هویت جنسی است، کلیه خصوصیات، علائق، عواطف، کنش‌ها و واکنش‌های او، برابر و همسو با جنس مخالفش است که این معضل پیچیده، برای هیچکس غیر از خود او قابل درک نیست. در نتیجه، ظاهر خود را همچون قفسی می‌پندارد که روحش را به اسارت گرفته است. او بدون هر گونه قصد و غرض خاص، آنچنان رفتار می‌کند که تطابق با جسم و ظاهر او ندارد. بروز چنین رفتارهایی از جانب او که مغایر و برخلاف معیارها و ضوابطی است که جامعه برای تفکیک جنسیتی قائل است در مرادوات و مناسبات اجتماعی، باعث نوعی قضاوت ناعادلانه و غیرمنصفانه از سوی آحادی از افراد جامعه می‌شود که به صدور حکم هنجارشکنی و انحراف جنسی و اخلاقی می‌انجامد. این طرز تلقی هم‌سو با برخوردهای نکوهیده و پرتنش والدین و در پاره‌ای مواقع با طرد آنان از خانه و کاشانه مسیر ناامن و ناهمواری را پیش روی این افراد می‌گشاید (شاه‌حسینی و شاه‌حسینی، ۱۴۰۰: ۱۰-۱۱).

این طردشدگی برآیند داغ‌نگی^۱ است که خانواده و جامعه بر پیشانی افراد تراجنسی زده است. داغی که به تعبیر گافمن^۲ «هویت عمومی فرد را تحریف و بی اعتبار می‌نماید» (میرزایی، ۱۳۹۳: ۵۱۵). این بی اعتباری حتی ممکن است که پس از عمل افراد نیز استمرار یافته و هویت جدید فرد علی‌رغم تغییر جنسیت، به رسمیت شناخته نشود (رک: حجازی و همکاران، ۱۳۸۷: ۸۵). طرد شدگی ترنس سکشوال‌ها «در ابعاد سازگاری اجتماعی مشکلات عدیده‌ای را برای آنان پدید می‌آورد» (رک: همت‌افزا و همکاران، ۱۳۹۷: ۲۶۹). واکنش منفی جامعه به ترنس‌بودگی و دلالت‌های معنایی نامناسب از آن، فشار گروهی مضاعفی بر خانواده‌ها و ترنس‌ها وارد می‌سازد. دنیای ترنس‌ها جهان پیچیده‌ای است که ابهام آن از یک‌سو ناشی از عدم تمایل خانواده‌ها به بحث در خصوص آن و یافتن راه‌حلی منطقی برای مواجهه با این مسئله و از سوی دیگر، هراس ترنس‌ها از طرد اجتماعی^۳ اجتماعی^۳ به واسطه گزارش احوالات خود است. آنان گوش شنوایی برای درد دل‌های

1. Stigma

2. Erving Goffman

3. Social rejection

خود و چشم بنیایی برای ابراز وجود نمی‌بینند. دلالت معنایی که جامعه از آنان دارد را بر نمی‌تابند و آن را برآیند فهم غلط از اوضاع و احوال خود می‌دانند. فهمی که در تقابل با دلالت‌های معنایی خویش از خود و جهان پیرامون می‌دانند.

تعارضی که افراد ترنس بین دلالت معنایی جامعه از ترنس بودگی و دلالت معنایی خویش می‌بینند انگاره‌هایی هستند که صحت و سقم آن‌ها نیازمند پژوهشی مدون است. پژوهشی که از طریق آن می‌توان چنین خوانش‌هایی را به تصویر کشید و بر اساس یافته‌های به دست آمده سیاست‌گذاری فرهنگی نمود. خلاء پژوهشی موجود وجه مسئله‌مندی موضوع را دو چندان نموده است.

ترنس‌بودگی، اختلالی است که در سراسر کشور ایران پراکنده است و استان کردستان و شهر مریوان نیز از این امر مستثنی نیستند. تجربه زیسته یکی از محققین در امر تسهیلگری، او را با جامعه ترنس‌های مریوان آشنا ساخته است. منظومه فرهنگی شهر مریوان سرشار از تابوهای است که ترنس‌بودگی را چندان بر نمی‌تابد و این امر سبب شده تا جهان این افراد همچنان نامکشوف و رازهای مگویشان سربه‌مهر بماند. در چنین حالتی، چگونه می‌توان برای گشودگی کار این افراد برنامه‌ریزی نمود؟

از آنجاکه تجربه زیسته ترنس‌بودگی سرشار از دلالت‌های معنایی فراوانی است که به گونه‌های مختلف در زندگی ترنس‌ها بر ساخت می‌شوند پی بردن به این دلالت‌ها نیازمند پژوهشی درون‌فهمانه و تفسیری است که از طریق آن بتوان به لایه‌های درونی زندگی ترنس‌ها پی برد و به بازنمود جهان اجتماعی آنان پرداخت. خلأ پژوهشی موجود در این زمینه عامل دیگری است که ضرورت انجام این پژوهش را دو چندان نموده است. بر این اساس مسئله تحقیق این گونه بیان می‌شود: تجربه زیسته ترنس‌ها از ترا جنسیتی بودن چگونه است؟

پیشینه پژوهش

پژوهش‌های کیفی به مطالعه درون فهمانه پدیده ترا جنسیتی با بهره‌گیری از روش‌هایی چون نظریه زمینه‌ای، پدیدارشناسی، تحلیل محتوای کیفی و تحلیل مضمون پرداخته‌اند. از

منظر این پژوهش ها ترنس بوده گی اختلالی هویتی و پدیده ای چندوجهی است (فولادیان و همکاران، ۱۳۹۷) اما این اختلال به عنوان یک اختلال روانی محسوب نمی شود و امروزه از طرف مراجع دینی چون آیت الله مشکینی به عنوان جنس سوم پذیرفته شده است (Abassi et al, 2022). افراد تحصیل کرده نسبت به دیگران نگرش مثبت تری نسبت به این پدیده دارند (Omidvar Tehrani et al, 2024). زوج های ترا جنسی زندگی مشابهی با زوج های عادی (تک همسر) تجربه می کنند، به این معنی که هویت جنسی نقش غالبی در شکل گیری زندگی عاشقانه ندارد (Pinski, 2018). سطح ناراحتی، حمایت اجتماعی، سطح رازداری و پیشرفت تحصیلی همه روی وضعیت ترنس ها تأثیر دارند (Goodrich, 2012). موضوعات موردنظر پژوهش های کیفی را می توان در چهار دسته مشکلات و چالش ها، پیامدها و راهبردها قرار داد

مهم ترین مشکلات و چالش ها: مهم ترین مشکلات پیش از عمل ترا جنسیتی ها عبارت اند از: اختلالات هویتی از نوع هویت آشفته، هویت بلاتکلیف، هویت ناقص، هویت رشد نیافته (گل بهاری و همکاران، ۱۴۰۱). سایر چالش ها نیز از این قرارند: تعاملات نامناسب اطرافیان، حمایت اندک خانوادگی (ولد بیگی و همکاران، ۱۴۰۱). بی تجربگی فرد، نداشتن درک از هویت ترا جنسیتی، کلیشه های جنسیتی و تفکرات قالبی، عدم درک و آگاهی خانواده (خوش سیما و داروغه، ۱۴۰۰). موقعیت مرزی و آشفتگی جنسیتی، موانع هفتگانه (روانی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، حاکمیتی، دینی و خانوادگی (یعقوبی چوبری و ساعدی، ۱۳۹۹). موانع چهارگانه (حقوقی، شناختی، دولتی، خانوادگی)، کنجکاوی اطرافیان (ساعدی، ۱۳۹۸). مشکلات گفتگو و مفاهیم (Borba, 2019)، احساس دوگانگی، تعارض جنسیتی (فرهمند و دانا فر، ۱۳۹۶). عدم افشای هویت به ناملایمات روانی منجر می شود و افشای هویت به برجسب خوردن (علی خواه و همکاران، ۱۳۹۴).

پیامدها: طرد اجتماعی، تقلیل سلامت فردی و اجتماعی، دلسردی از نقش، خودکشی، افزایش انحرافات (خوش سیما و داروغه، ۱۴۰۰)، احساس بیگانگی و تنفر از جسم، عدم امید به آینده، مشکلات روحی و روانی، تعارض در پوشش و آرایش، طرد

اجتماعی، خشونت (ساعدی، ۱۳۹۸)، برچسب اجتماعی، (فرهمند و دانا فر، ۱۳۹۶)، برچسب‌های چهارگانه (بیمار جسمانی، منحرف جنسی، دو جنسه، منحرف اجتماعی) (ساعدی، ۱۳۹۸).

راهبردها: عمل جراحی به‌مثابه رهایی از هویت مطرود (گل‌بهار و همکاران، ۱۴۰۱)، عمل به‌مثابه رهایی از بحران جنسیتی (فولادیان و همکاران، ۱۳۹۷)، آگاهی به‌مثابه امکان تغییر و قرار گرفتن در مسیر درمان (ولد بیگی و همکاران، ۱۴۰۱)، تعامل با هم‌کفو، انزوای طلبی، گمنامی، ترک خانواده و مهاجرت (خوش‌سیما و داروغه، ۱۴۰۰)، مقاومت نقیضه دار (طنز و تحقیر مبدل پوشی در جهت اسطوره‌زدایی از مرزبندی‌های جنسیتی) (یعقوبی چوبری و ساعدی، ۱۳۹۹)، تصمیم به عمل (تغییر جنسیت)، روابط با دیگران، رابطه با بدن و رابطه با خود (Meredith, 2009).

التفات اکثر پژوهش‌های کیفی به‌سوی مراکز استان یا شهرهایی بزرگ کشور بوده و می‌طلبد که نگاه پژوهشگران به سمت استان‌های کم‌برخوردار و شهرهای کوچک متمایل گردد. در میان روش‌های تحقیق نیز جای خالی روش «تحلیل روایت» به چشم می‌خورد. در میان پژوهش‌های خارجی انجام گرفته در خصوص موضوع ترا جنسیتی، سهم مطالعات بالینی و زبان‌شناختی بیشتر از سایر پژوهش‌هاست.

چهارچوب مفهومی

جنس و جنسیت: جنس به‌عنوان امری طبیعی و جنسیت به‌عنوان سازه‌ای اجتماعی که زیربنای آن جنس است معرفی شده‌اند. اگرچه در تعریف به‌راحتی می‌توان جنس و جنسیت را از هم تفکیک کرد، اما واقعیت آن است که گاهی اوقات ابهامات و درهم آمیختگی‌هایی به چشم می‌خورد. مثلاً افرادی که به اختلال هویت جنسی دچارند، معتقدند که این بدن‌ها از آن‌ها نیست و جنسشان به‌اشتباه مشخص شده است لذا به دنبال راهی هستند که جنس خود را تغییر دهند این اختلال نشان می‌دهد که به‌راحتی نمی‌توان بین دو مفهوم موردنظر تفکیک قائل شد (گروسی، ۱۳۹۵: ۱۴).

اختلال هویت جنسی: اختلال هویت جنسی^۱ که به نام‌های دیگری مانند ملال جنسیتی و ترا جنسی نیز شناخته می‌شود، حالتی است که فرد به دلیل نارضایتی از جنسیت زیستی، خود را با ویژگی‌های جنس دیگر تعریف می‌کند و نقش جنسیتی خود را در زندگی اجتماعی متناسب با ادراک خود از جنسیتش نمی‌داند و به دنبال تغییر جنسیت خود از روش‌های مختلفی مانند درمان‌های هرمونی و جراحی تغییر جنسیت است (خانی پور و همکاران، ۱۳۹۶: ۳).

سرمایه جنسی^۲: شامل جذابیت‌های زیباشناختی، دیداری، ظاهری، اجتماعی و جنسی در تعامل با سایر اعضای جامعه‌ای است که فرد در آن زندگی می‌کند. سرمایه جنسی شامل مهارت‌هایی می‌شود که می‌توانند آموخته یا تقویت شوند و هم شامل ویژگی‌هایی می‌شود که در زمان تولد تعیین می‌شوند (حکیم، ۱۳۹۱: ۱۰).

مردانگی هژمونیک: از نظر کانل^۳ مردانگی هژمونیک^۴ در سلسله‌مراتب جنسیت، «تیپ ایدئال» مردانگی به شمار می‌رود که بر همه انواع دیگر مردانگی و زنانگی در جامعه مسلط است... . مردانگی هژمونیک پیش و بیش از هر چیز به ناهمجنس‌گرایی و ازدواج مربوط می‌شود، اما همچنین به اقتدار، کار مزدبگیری، نیرو و صلابت جسمانی نیز مربوط است (گیدنز، ۱۳۸۶: ۱۷۵).

داغ ننگ: داغ ننگ^۵ ویژگی یا صفتی است به‌شدت بدنام کننده یا ننگ آور که قدرتش نه در ذات خویش، بلکه در بطن روابط اجتماعی نهفته است (گافمن، ۱۳۹۳: ۱۸). درواقع، داغ ننگ به شکاف بین آن چیزی که یک فرد باید باشد (هویت اجتماعی بالقوه) و آنچه واقعاً یک شخص هست (هویت اجتماعی بالفعل) اطلاق می‌شود (ریترز، ۱۳۹۳: ۵۰۹). دغدغه اصلی یک فرد داغ‌خورده در زندگی‌اش، به «پذیرش» وی در اجتماع و مواجهه با دیگران برمی‌گردد. افرادی که با فرد داغ‌خورده مراوداتی دارند غالباً نمی‌توانند

1. Gender identity disorder
2. Sexual capital or erotic capital
3. Connell
4. Hegemonic masculinity
5. Stigma

آن توجه و احترامی را که جنبه‌های سالم هویت اجتماعی وی مطالبه می‌کنند و خود وی نیز انتظار دریافت آن را دارد، به او ارزانی کنند، او زمانی به این مسئله پی می‌برد که می‌بیند بعضی از صفات خودش موجب این وضعیت شده‌اند (گافمن، ۱۳۹۳: ۲۴).

طرد اجتماعی: طرد اجتماعی^۱ عبارت است از فرایندی که در نتیجه آن گروه‌های اجتماعی و افراد معینی از اجتماع طرد و به حاشیه رانده می‌شوند. طرد اجتماعی همچنین به معنای محروم شدن از مشارکت در نهادهای اجتماعی و نقض حقوق انسانی و مدنی تعریف شده است (غفاری و تاج‌الدین، ۱۳۸۴).

عادت‌واره: عادت‌واره^۲، شامل قابلیت‌هایی^۳ است که سلايق افراد را بر روی یک پیوستار تعیین می‌کنند. عادت‌واره هم در بعد دانش روزمره افراد نمود می‌یابد و هم در فعالیت‌های بدنی نظیر حالت بدن، شیوه پیاده‌روی، روش نشستن، شیوه‌های خوردن و آشامیدن آشکار می‌گردد (Featherstone, 1987).

میدان: نوعی قلمرو زندگی اجتماعی است که دارای قواعد سازمان‌دهی خاص خود است، مجموعه‌ای از موقعیت‌ها را فراهم می‌کند و حامی کنش‌های مرتبط با آن موقعیت‌هاست و مشارکت‌کنندگان اجتماعی درست همانند بازیگران یک بازی، در موقعیت‌های متفاوتی قرار دارند (جلایی پور؛ محمدی، ۱۳۸۷: ۳۲۰). میدان ناظر بر اصول مشترک یا قانون اساسی خود است که از سوی همه کنشگران پذیرفته شده و در چارچوب آن، منازعه بر سر تثبیت یا تغییر نظام توزیع سرمایه معنی پیدا می‌کند.

زندان روح: ایده زندان روح برای نخستین بار در حکایت مشهور غار افلاطونی در کتاب جمهور ارائه گردید. این استعاره ریشه در فرهنگ و کیفیت زندان گونه آن دارد. اگرچه فرهنگ جهان‌شان را شکل می‌دهد اما آن‌ها را در همان جهان زندانی می‌سازد. بر اساس این استعاره، افراد به معنای پنهان و مستتر در اقدامات و تمایلات روزمره خود حساس گردیده و درمی‌یابند که زندانی زبان، مفاهیم، باورها و فرهنگ خود هستند (وارث، ۱۳۸۰: ۲۶).

1. Social exclusion
2. Habitus
3. disposition

تاب‌آوری اجتماعی: تاب‌آوری اجتماعی^۱ عبارت است از قابلیت پیش‌بینی خطر، محدود کردن اثرات و بازگشت سریع به حالت عادی از طریق احیا، قابلیت سازگاری و انطباق، تحول و رشد در مواجهه با تغییرات پرتلاطم. در این تعریف تاب‌آوری به‌عنوان مشخصه‌ای است که قابلیت سازگاری در هسته آن نهفته است این تعریف به خط سیر مطلوب جوامع اشاره دارد و می‌تواند آن‌ها را در تشخیص میزان تاب‌آوری و انجام اقدامی جدی در ارتقای آن کمک کند (سام آرام و منصوری، ۱۳۹۶: ۱۱).

برزخ تن

کهن‌زاد در کتاب جنس سوم می‌گوید [افراد دارای اختلال هویتی] بعد از این که متوجه تفاوت خود با دیگران می‌شوند تا زمانی که به بیماری خود پی ببرند مرحله‌ای را تجربه می‌کنند که تحملش بسیار سخت و طاقت فرساست، زیرا جسمی متعلق به یک جنس و از نظر ذهنی متعلق به جنس دیگر هستند. او این شرایط را «برزخ تن» می‌نامد (علیرضا نژاد و همکاران، ۱۳۹۵).

برزخ تن را می‌توان به دو قسمت فردی و اجتماعی تقسیم نمود. عذاب فرد در درک این تناقض بین جسم و ذهن و کشاکش موجود در وجود او، جنبه فردی این مرحله است. از سوی دیگر، فرد ناراضی با اطرافیان خود دچار مشکل می‌شود. این مشکل که از نزدیک‌ترین اعضای خانواده شروع می‌شود، آغاز جنبه اجتماعی این تناقض است (همان).

روش‌شناسی^۲

با توجه به ماهیت برساختی پدیده مورد مطالعه، پارادایم تحقیق کیفی و نظر به درون‌فهمی تجربه زیسته اطلاع‌رسان‌ها^۳، روش تحقیق پدیدارشناسی تفسیری هست. «این روش با مدنظر قرار دادن اپووخه، یعنی تعلیق و تهی‌سازی پیش‌گمانه‌های قبلی محقق، آغاز می‌شود

1. Social resilience
2. Methodology
3. Informant

و بر مبنای تجربه انسان‌ها و تفاسیرشان از آن تجربه‌ها ادامه می‌یابد. پدیدارشناسی تفسیری، تأکید بر بافت خاص هر فرد یا گروهی از افراد است. ذهن انسان یک تفسیرگر است، هیچ‌گاه به ذاتش نمی‌رسیم. پدیدارشناسی تفسیری بیان‌کننده این مطلب است که پدیده‌ها در یک بافت خاص چگونه معنا می‌شوند» (سلیمی؛ شرفی، ۱۳۹۴).

این روش متکی بر مراحل است که عبارت‌اند از: ۱. مطالعه دقیق و تحلیلی واژگان مشارکت‌کنندگان ۲. بر ساخت روایتی روشن و متقاعدکننده ۳. توسعه مضامین ظهور یافته ۴. بررسی روابط میان مضامین (همگرایی و واگرایی / مفارقت و مشابهت) ۵. جستجوی الگو در بین یافته‌ها (Nizza et al, 2021).

جامعه هدف پژوهش، ترنس‌های شهر مریوان است که ۱۳ نفر از آنان از طریق نمونه‌گیری هدفمند و با توجه به اصل کفایت و بسندگی (اشباع)^۱ انتخاب شدند. لازم به ذکر است یکی از نویسندگان مقاله دارای دفتر تسهیل‌گری اجتماعی در شهر مریوان است و قسمتی از جامعه هدف او ترنس‌هایی هستند که به دفتر او مراجعه نموده‌اند و وی برای رفع بسیاری از مشکلات آنان تلاش و فعالیت نموده است.

ابزار گردآوری داده‌ها مصاحبه عمیق است و راهبرد تحلیل داده‌ها از طریق فرایند کدگذاری و مقوله‌بندی انجام پذیرفت. قابلیت اطمینان^۲ یافته‌ها به واسطه حضور طولانی مدت محقق در میدان تحقیق و انجام تمامی مراحل بر اساس مسیرنمای حسابرسی^۳ و کنترل از سوی اعضاء^۴ محقق گشت. قابلیت انتقال^۵ یافته‌ها از راه نگارش یادداشت‌های فنی^۶ و توصیف ژرف^۷ و نیز مقارنه و مقایسه یافته‌ها با پیشینه تجربی و چهارچوب مفهومی انجام پذیرفت. لازم به ذکر است که یافته‌های پژوهش به مشارکت‌کنندگان ارائه گردید و آنان ضمن صحنه نهادن بر نتایج و مقوله‌بندی‌ها، خواستار انتشار یافته‌ها پژوهش جهت تنویر

1. saturation
2. credibility
3. Auditing trail
4. Member check
5. transferability
6. memos
7. Thick description

افکار جامعه و زمینه سازی پذیرش ترا جنسیتی بودن به عنوان واقعیته معمول و رفع داغ ننگ از آن و تلقی عمل تغییر جنسیت آنان شبیه سایر عمل های جسمی بود.

جدول ۱- مشخصات زمینه ای اطلاع رسان ها

ردیف	نام مستعار	سن	نوع تغییر جنسیت	تحصیلات	شغل	وضعیت عمل
۱	سرور	۴۳	زن به مرد	فوق دیپلم	کارمند	مرحله اول
۲	سارینا	۲۱	مرد به زن	بی سواد	خانه دار	مرحله اول
۳	ایلیا	۱۸	زن به مرد	دبیرستان	آشپز	مرحله اول
۴	روژین	۳۲	مرد به زن	دیپلم	خانه دار	مرحله اول
۵	آسنا	۲۴	مرد به زن	دانشجو	منشی شرکت	مرحله اول
۶	آرام	۲۶	زن به مرد	فوق دیپلم	خانه دار	مرحله اول
۷	آریاس	۲۰	زن به مرد	دیپلم	فروشنده	مرحله اول
۸	بردیا	۲۴	زن به مرد	فوق دیپلم	راننده آژانس	مرحله اول
۹	شیرزاد	۲۳	زن به مرد	دیپلم ناقص	نانوا	مرحله دوم
۱۰	شاهو	۳۰	زن به مرد	لیسانس	بیکار	مرحله دوم
۱۱	واحد	۲۸	زن به مرد	فوق لیسانس	مددکار بیمارستان	مرحله دوم
۱۲	محیا	۳۳	زن به مرد	لیسانس	بازاریابی و فروش	مرحله آخر
۱۳	بهار	۲۵	مرد به زن	دیپلم	خانه دار	مرحله آخر

با توجه به مندرجات جدول ۱، اطلاع رسان ها بر اساس نوع اقدام، در سه سنخ قرار دارند: سنخ اول شامل کسانی است که در مرحله اول اقدام اند. این افراد به ترنس بودن خود واقف اند و برای مشاوره به مراکز بهزیستی مراجعه می نمایند. سنخ دوم شامل افرادی است که در حال انجام عمل دو مرحله ای برداشتن سینه و تخلیه رحم و تخمدان اند. و سنخ سوم در مرحله آخر عمل، که ایجاد دستگاه تناسلی است قرار دارند. لازم به ذکر است، تمامی اطلاع رسان ها مجردند و فقط اطلاع رسان شماره ۴ (روژین) تجربه ازدواج داشته است.

یافته‌ها

یافته‌های پژوهش بیانگر دلالت معنایی ترنس‌بوده‌گی از منظر فرد ترنس، خانواده و جامعه، در سه سطح خُرد، میانی و کلان می‌باشند.

جدول ۲- دلالت معنایی فرد از ترنس‌بوده‌گی

مفهوم / کد اولیه	مقوله سطح ۱	مقوله سطح ۲	مقوله محوری
حلول روح مرد در کالبد زن / حس خفگی در لباس زنانه / گریز از لباس زنانه / مردانه پوشی / مرد انگاری خود / فرار از بازی‌های دخترانه و تمایل به بازی‌های پسرانه	حلول روح مرد در کالبد زن	ترنس به‌مثابه حلول روح غیر هم‌جنس در کالبد فرد	دலالت معنایی فرد از ترنس بوده‌گی
	حلول روح زن در کالبد مرد / زنانه پوشی / گریز از لباس‌های پسرانه / عدم تحمل جمع پسرها / خرید وسایل آرایشی زنانه / حس خوب زن بودن / عشوه کردن		
	حس زندانی بودن / حس دربند بودن / زندانی بودن روح / حس گرفتار شدن / تمنای آزادی از قفس / زندانی بی ملاقاتی / زندانی انفرادی / تنهایی در میان جمع	ترنس به‌مثابه محدودیت	
	تلاش برای فرار / پنهان کردن خود از نگاه جامعه / گریختن از قضاوت دیگران	ترنس به‌مثابه اختفا و فرار	
	اختلال هویتی نه جسمی / روحی بودن اختلال /	ترنس به‌مثابه اختلال هویتی	
	کروموزوم اشتباه / اختلال عصبی در زمان بارداری	ترنس به‌مثابه اختلال فیزیولوژیک	
	تضاد جسم و روح / تضاد هویت ذهنی و جسمی / حس غریبه‌گی با بدن / تضاد جسم و مغز	ترنس به‌مثابه تضاد و ذهن	
	عدم پذیرش عوارض / پذیرش تمام سختی‌ها	ترنس به‌مثابه تضاد اراده و عمل	

دلالت معنایی فرد: درک و برساخت معنایی ترنس‌ها از وضعیت خود در چهار مقوله ترنس به‌مثابه حلول روح غیر هم‌جنس در کالبد، ترنس به‌مثابه محدودیت، ترنس به‌مثابه اختلال و ترنس به‌مثابه تضاد، بازنمود شده است.

ترنس به‌مثابه حلول روح غیر هم‌جنس در کالبد فرد: به حس متفاوتی گفته می‌شود که ترنس‌های زن و مرد از وضعیت فعلی خوددارند. ترنس‌های زن بر این باورند که روحی مردانه در کالبد آنان است و با آن‌ها بزرگ‌شده است:

آریاس (ترنس زن به مرد): از نظر جسمی حس می‌کنی پسری ولی از نظر روحی، احساس می‌کنی دختر هستی. حسی که بیان کردنش جرئت می‌خاد.

ترنس‌های مرد نیز این حس را همیشه با خود داشته‌اند که انگار روح زنی در وجودشان حلول کرده است و سالیان متمادی آنان را همراهی کرده است:

سارینا (مرد به زن): من خودم رو یک زن می‌دانم. آگه من حتی پسر باشم هیچ‌وقت پسر باقی نخواهم ماند و از لحاظ روحی یک زن کاملم. من معتقدم انسان یه روح داره، وقتی روح در جسم نباشه چه دختر باشه چه پسر یه مرده است. یه جسم بی‌جانه.

ترنس به‌مثابه محدودیت: ترنس به‌مثابه محدودیت، حالتی است که در آن فرد احساس زندانی بودن می‌کند. گویا وضعیت او که از نظر جامعه نامتعارف است او را به حاشیه رانده و دچار نوعی طرد اجتماعی ساخته است و این امر سبب شده که فرد در میان جمع، احساس زندانی بودن کرده و آرزوی رهایی از زندان داشته باشد:

بهار (مرد به زن): ترنس بودن به مصداق زندانه و خودم را زندانی می‌دونم. من از پشت میله‌ها به اطراف نگاه می‌کنم. من یه زندانی بی‌ملاقاتی‌ام

همچنین تعدادی دیگر ترنس بودن را به محدود کردن خود از حضور در جامعه تعبیر کرده‌اند. این افراد با پنهان کردن خود از نگاه دیگران و گریختن از جامعه، سعی در پنهان کردن اختلال خود دارند:

واحد (زن به مرد): شرایطم موقع رفتن به دانشگاه خیلی سخت‌تر شد. می‌رفتم کلاس ماسک می‌زدم. کلاه سرم می‌کردم و بعد از کلاس سریع می‌رفتم خوابگاه. اجازه نمی‌دادم کسی منو ببینه و با کسی تعامل داشته باشم.

ترنس به مثابه اختلال: گاه خوانش ترنس‌ها از وضعیت خود به اختلال معنا یافته است. این اختلال از نظر برخی از آنان اختلال هویتی است. به عبارتی دیگر، فرد احساس می‌کند که هویتی جنسی او غیر از جنسی است که در آن قرار گرفته است؛ یعنی اگر مرد است احساس هویت زنانه می‌کند:

آسنا (مرد به زن): اولین بار در سن ۱۳ سالگی فهمیدم اختلال دارم و با پوشیدن لباس زنانه (خودم لباس‌ها رو خریده بودم) در خانه، بیشتر پی بردم که زن هستم.

برخی از اطلاع‌رسان‌ها، ترنس بودن را نوعی اختلال فیزیولوژیک و کروموزومی می‌دانند. آنان بر این باورند که مسائل وراثتی و ژنتیکی سبب شده که به این وضعیت درآیند:

آریاس (زن به مرد): به این نتیجه رسیدم از اول تشکیل جنین یک کروموزوم اشتباهی تشکیل شده و در لحظه آخر من تبدیل به دختر شدم.

ترنس به مثابه تضاد: برخی دیگر از اطلاع‌رسان‌ها ترنس بودن را مصداق بارز تضاد می‌دانند. آنان بر این باورند که ترنس نوعی تضاد میان روح و جسم است که سبب به وجود آمدن این حالت در آن‌ها شده است:

بردیا (زن به مرد): ترنس بودن معمولاً به کسی اطلاق می‌شود که روحش با جسمش در تضاد باشد. مثل من که جسمم زنه ولی روحم کاملاً مردانه است. جسم و روحم کاملاً بر ضد هم هستند و اصلاً به کارهای زنانه علاقه‌مند نیستم.

اطلاع‌رسان‌ها بر این باورند که ترنس واقعی، تمام سختی‌های ترنس بودگی را می‌پذیرد؛ یعنی معنای ترنس واقعی را در تضاد اراده و عمل می‌توان یافت. بدین معنی که ترنس واقعی تمام سختی‌ها و مشقت‌های ترنس بودگی را با جان و دل می‌پذیرد:

ایلیا (زن به مرد): بعضیا ترنس نیستن چون کلامشان با رفتارشان تضاد داره و معنی اون رو نمی‌دونن. فقط دنبال شرایط پسرانه هستن، یا صورتشون برای پسر زیباتر هستش یا در محیط مدرسه چند تا دختر از روی بچگی یا خوش آمد والدینشان موهاشون رو کوتاه کردن. این‌ها را همیشه ترنس نامید. اونا گرایش پیدا کردن ولی کاملاً با جسم یه پسر تحریک و هوسی می‌شن

جدول ۳- دالات معنایی خانواده از ترنس بوده گی فرزند

مفهوم / کد اولیه	مقوله سطح ۱	مقوله سطح ۲	مقوله محوری
ترنس به‌مثابه قاتل / به‌مثابه جانی / بالای نازل‌شده بر خانواده/ آدمکش	ترنس به‌مثابه قاتل	ترنس	دالات معنایی خانواده از ترنس‌بوده‌گی
ترنس به‌مثابه ولگرد / به‌مثابه بی‌سروپا/ ولنگار	ترنس به‌مثابه ولگرد	به‌مثابه داغ ننگ	
ترنس محصول ذهن بچگانه / برآیند تفکر سطحی/ احساس زودگذر	ترنس برآیند احساسی سطحی	ترنس	
جوگیر شدن / تحت تأثیر جمع قرار گرفتن/	ترنس برآیند جوگیر شدن	به‌مثابه حالتی کم‌دوام	
محصول آگاهی کاذب / نتیجه اطلاعات غلط	ترنس برآیند آگاهی کاذب		
جن‌زده شدن / چیزخور شدن/ طلسم شده/	ترنس برآیند جن‌زدگی	تفسیر عامیانه	
اشتباه به دنیا آمدن / خطای هنگام تولد	ترنس برآیند اشتباه به دنیا آمدن	ترنس بوده‌گی	

دالات معنایی خانواده از ترنس بوده گی: مفاهیم و مقولات مندرج در جدول ۳، در خصوص دالات معنایی خانواده از ترنس بودن فرزندان نشان می باشد. این دالات به سه دسته، ترنس به مثابه داغ ننگ و ترنس به مثابه حالتی کم دوام و تفسیر عامیانه از ترنس بوده گی نمود یافته است.

ترنس به مثابه داغ ننگ: خانواده فرزند ترنس خود را به دید یک قاتل یا جانی که آبروی آن ها را ریخته است یا به شکل یک ولگرد که آن ها را انگشت نمای جامعه کرده است می بینند:

روژین (مرد به زن): خانواده اصلاً قبولم ندارند. با کلی سختی و مخالفت تا اینجا

اومدم که با شما مصاحبه کنم. اونا منو به شکل کسی می بینن که گویا عزیزی از اونا را کشته.

ترنس به مثابه حالتی کم دوام: برداشت خانواده فقط معطوف به مایه ننگ بودن نیست بلکه آن‌ها ترنس بوده گی را به عنوان حالتی زودگذر یاد می کنند بدین معنی که ترنس محصول عملکرد نادرست خود ترنس و عوامل ماورایی است و ربطی به اختلال ندارد. گاه این وضعیت را محصول تفکر بچگانه فرزندشان دانسته اند و آن را احساسی موقتی تلقی کرده که با گذر زمان از بین خواهد رفت:

آسنا (مرد به زن): اطرافیانم و خانواده ام اکثراً میدونستن ولی اکثراً فکر می کردن عادی هستش و محصول ذهن بچه گانه است.

زمانی خانواده ها آن را برآیند جوگیر شدن فرد می دانند و با این برچسب درصدد انکار مساله مندی موضوع می شوند:

شاهو (زن به مرد): اولین نفری که با او موضوع را مطرح نمودم پدرم بود و با پیام به او گفتم و در اولین برخورد گفت تو جو گرفتی. فکر می کنی همین که تیپ پسرانه زدی تمام است. نه این طور نیست بلکه تو از نظر جسمی دختر هستی این رفتار به خاطر آینه که توی جو پسرانه قرار گرفتی.

گاهی نیز به باور خانواده، رفتار فرد محصول نیروهای ماورا طبیعی است و ترنس بودگی را محصول جن زدگی فرد یا چیزخور شدن او قلمداد می کنند.

آسنا (مرد به زن): اطرافیان می گفتن جن زده شدم. منو پیش ماموستا و شیخ های اطراف مریوان می بردن. می گفتن یه جن توی وجودته که داره بهت دستور میده، لذا برام دعا و طلسم می کردن. حتا هیپنوتیزم هم کردن.

همچنین خانواده ها ترنس بودگی را محصول مطالعه زیاد که سبب شده فرد آگاهی کاذبی پیدا کند می دانند. آنان اعتقاد دارند که در این کتاب ها اطلاعات غلط و نادرستی وجود دارد که افراد را نسبت به جنسیت آن ها دچار تردید می کند:

آرام (زن به مرد): یه جمع خانوادگی بود همه فامیل جمع بودند طبق رسم هر هفته ای جلو جمع گفتم خودم رو می خوام تغییر بدم و پسر بشم. خیلی عصبانی شدند. پدرم منو سخت کتک زد. پدر بزرگم گفت: شوهرش بدید بره سرزندگی اش، حرف بزرگ تر از

دهنش می زنه. دوتا کتاب خوانده فکر کرده عقل کل شده دید گاهش عوض شده.
گاهی نیز رفتار فرد سبب شده که خانواده ترنس بودگی را در اشتباه به دنیا آمدن
هنگام تولد او معنا کنند:
ایلیا (زن به مرد): پدرم میگه تو باید پسر می بودی و برادر پشت سرت باید دختر می بود
چون اخلاقش دخترانه است. تو لحظه آخر تولد تون خطایی اتفاق افتاده و شماها جابه جا
شدین.

جدول ۴- دالات معنایی جامعه از ترنس بوده گی

مفهوم / کد اولیه	مقوله سطح ۱	مقوله سطح ۲	مقوله محوری
سرگشتگی جنسی / پریشانی جنسی / بلا تکلیفی جنسی /	ترنس به مثابه بلا تکلیفی جنسی	ترنس به مثابه سرگشتگی جنسی	دالات معنایی جامعه از ترنس بودگی
ترنس به مثابه دو جنس بودن / دختری در لباس پسرانه / پسری در لباس دخترانه /	ترنس به مثابه نمود متفاوت جنسی		
ترنس به مثابه هرزه گی / ترنس به مثابه هم جنس گرا	ترنس به مثابه منحرف جنسی	ترنس به مثابه ابژه جنسی	
ترنس به مثابه ابژه جنسی / ترنس به مثابه ابزار استفاده جنسی / ترنس به مثابه مفعول	ترنس به مثابه ابژه جنسی		

دالات معنایی جامعه: مفاهیم و مقولات مندرج در جدول ۴، در خصوص دالات
معنایی جامعه از ترنس بودن است. این دالات به دودسته ترنس به مثابه سرگردانی جنسی و
ترنس به مثابه ابژه جنسی نمود یافته است. این دالات ها نظیر دالات خانواده از ترنس بودگی
برآیند اظهارات و تفسیر اطلاع رسان ها (مشارکت کنندگان) از نگاه جامعه به آنان است.
جامعه ای که در آن زیسته اند و بارها نگاه تلخ و سنگین آن را تحمل و مرور کرده اند.
ترنس به مثابه سرگشتگی جنسی: جامعه ترنس ها را به عنوان افرادی اشتباهی که دچار
سرگردانی جنسی اند و تکلیفشان با خودشان روشن نیست می دانند.
روژین (مرد به زن): بالاخره حرف زده می شود. مثلاً من میرم بازار می گن: عه فلان
کس را نگا کنین پسره اما لباس دخترانه پوشیده و تکلیفش با خودش روشن نیست.

گاهی جامعه مغایرت پوشش فرد با جنس او را نشانه‌ای بیانی برای ابراز انحراف جنسی (نظیر هم‌باشی و دگرباشی) او می‌دانند و با آزار و خشونت کلامی روح و روان ترنس‌ها را آزار می‌دهند:

آرام (زن به مرد): روزانه هزار جور تیکه بهت می‌اندازند دو جنسه، منحرف، مفعول و تصور نادرست جامعه از افراد ترنس و تلقی منحرف جنسی بودن آن‌ها سبب شده تا عده‌ای از افراد، ترنس‌ها را به‌مثابه ابژه جنسی ببینند. تلقی نادرست جامعه از ترنس‌ها به‌عنوان افراد دو جنسه سبب شده تا گستره نگاه بدبینانه جامعه شامل ترنس‌ها گردد. عرضه پیشنهادها جنسی به ترنس‌ها، اذیت و آزار کلامی و فیزیکی آنان، ربودن و تجاوز به آن‌ها نمونه‌ای از رفتارهای خشونت‌بار جنسی جامعه با آنان است:

شیرزاد (زن به مرد): در جامعه ترنس‌ها را طوری تعریف کردن که باید از آن‌ها سو استفاده جنسی کرد. بارها به عینه در جامعه این‌رو دیدم. مثلاً وقتی لفظ ترنس را برای یک نفر به کار می‌بریم، او را به دید یک فرد مفعول، می‌بینن. گاهی رفتار نامناسب یه ترنس را تمام جامعه ترنس‌ها تعمیم میدن. در جامعه ما ترنس‌ها را این‌گونه تعریف کرده‌اند که باید از آن‌ها سو استفاده جنسی صورت بگیرد و به عینه در جامعه خودمون این‌رو دیده‌ام. مثلاً وقتی لفظ ترنس را برای یک نفر بکار می‌بریم از او به‌عنوان یک فرد هم‌جنس‌گرا یاد می‌کنیم و چون یک نفری این کار را کرده به همه ما تعمیم می‌دهند و این به خود ترنس‌ها بر می‌گردد.

آریاس (زن به مرد): پسرعمویم بهم پیام داد اون موقع با خانه عمویم در یک خانه دوطبقه زندگی می‌کردیم و پیام داد که بیا باهم رابطه جنسی داشته باشیم تو که معلوم نیست دختری یا پسر فرقی برات نداده.

سارینا (مرد به زن): اغلب وقتی بیرون می‌آیم پسرهای اراذل دنبال ما می‌افتند. و مزاحم می‌شوند.

بحث نظری

«ترنس بوده گی» پدیده‌ای است بر ساختی که توأم با سیالیت و دلالت‌های معنایی فراوان است. ترنس بودن، نقشی است که نقش‌های مقابل، آن را تعریف کرده و به آن هویت می‌دهند یا از آن هویت زدایی می‌کنند. به عبارتی دیگر «در تعریف هویت علاوه بر تعریف خود، تصور دیگری هم مطرح است» (علیخانی، ۱۳۸۶: ۷). بر این اساس، دلالت معنایی «ترنس بوده گی» را باید از منظر افراد ترنس و ناظران بیرونی در سطوح خُرد، میانی و کلان، یعنی فرد، خانواده و جامعه مطالعه نمود.

افراد ترنس، ترنس بوده گی را به مثابه حلول روح غیر هم‌جنس در کالبد خود دانسته‌اند. نظیر کهن‌الگوی «آنیما» و «آنیموس» که «یونگ» از آن‌ها یاد کرده است.^۱ با این تفاوت که ترنس‌های مرد و زن فراتر از بیان استعاره و احساسی، کالبد خود را عرصه حلول روح زن و مرد می‌دانند؛ و بنا بر باور دیرینی که «تن را مرکب روح و روان» می‌داند، این روح است که بر کشور بدن، حکم می‌راند. پس این حلول، یک حس ساده و گذرا نیست. هویتی است که به کنش‌های فرد جهت می‌بخشد. دلالت معنایی ترنس‌های زن و مرد علی‌رغم تفاوت جنسی دارای اشتراکات فراوانی است و یک قصه است که از زبان‌های مختلفی روایت شده است.^۲ هر دو جنس ترنس بودن را حلول روح غیر هم‌جنس در نهاد خود، محدودیت، اختلال و تضاد بین ذهن و جسم دانسته‌اند و نگاه خانواده را توأم با داغ ننگ و تلقی حالت زودگذر از ترنس بوده گی و تفسیر آن بر اساس باورهای عامیانه دانسته‌اند. نگاه جامعه را نیز سرشار از تلقی نوعی سرگشتگی جنسی و ابژه جنسی بودن ترنس‌ها ارزیابی کرده‌اند. تفاوت موجود در اذیت و آزار جنسی برخی از افراد جامعه نسبت به ترنس‌های مرد به زن و تقبیح شدید رفتارهای این افراد توسط خانواده و مقاومت خانواده در مقابل اراده فرزندان ترنس‌شان برای عمل تغییر جنسیت، بیشتر خود را نشان داده است.

۱- عنصر زنانه یا عنصر مادینه در مرد که آن را آنیما (Anima) می‌نامند معمولاً به وسیله مادر شکل می‌گیرد و عنصر مردانه در زن که آن را آنیموس (Animus) می‌نامند، معمولاً از پدر شخص تأثیر می‌گیرد.

۲- یک قصه بیش نیست غم عشق وین عجب کز هر زبان که می‌شنوم نا مکرر است (حافظ)

در مناطق کردنشین حوزه زاگرس مفهومی با عنوان «پیا گه تی» (Peyaagati) به معنای «مردانگی» و «خصلت مرد بودن» وجود دارد. نکته قابل توجه آن است که در مقابل این مفهوم، مفهومی برای «زنانگی» وضع نشده است. «پیا گه تی» در نظام جنسیتی^۱ - به تعبیر کانل^۲ - مظهری از «مردانگی هژمونیک»^۳ است؛ و هر آن چیزی که به هیمنه این مردانگی خدشه وارد سازد، قبیح و مطرود تلقی می‌شوند. تغییر جنسیت از مرد به زن، نمود بارزی از فرسایش مردانگی هژمونیک است و به همین دلیل، جامعه، تغییر جنسیت ترنس‌ها از مرد به زن را نوعی تابو تلقی نموده است. درحالی که این مقاومت نسبت به تغییر جنسیت ترنس‌ها از زن به مرد کمتر دیده می‌شود. هرچند که آحاد جامعه در پذیرش این افراد به عنوان «مرد» و اعتراف به هویت جدید آنان، با اکراه برخورد می‌نمایند.

تیلور^۴ هویت را «پاسخی به پرسش از کیستی انسان می‌داند که در پرتو آن پاسخ، ذوقیات^۵، امیال^۶، اعتقادات^۷ و آمال^۸ انسان به عنوان یک فرد برخوردار از هویت معنا می‌شود» (Taylor, 2003: 36). حس زن یا مرد بودن، جهت دهنده ذوقیات، امیال، اعتقادات و آمال افراد ترنس است و این موضوع در تمامی کنش‌های اظهاری و بیانی آنان تجلی یافته است. از منظر بوردیوی، موارد یادشده را می‌توان ابعاد «عادت‌واره» افراد ترنس تلقی نمود.

بوردیو عادت‌واره را «مجموعه‌ای از قابلیت‌ها تعریف می‌کند که فرد در طول حیات خود آن‌ها را درونی کرده و در حقیقت بدل به طبیعتی ثانویه برای خویش می‌کند، به گونه‌ای که فرد بدون آن که لزوماً آگاه باشد بر اساس آن‌ها عمل می‌کند. [عادت‌واره] ترکیب پیچیده‌ای از ابژکتیویته (جهان عینی) و سوژکتیویته (جهان ذهنی) اجتماعی برای ساختن شخصیت افراد نیز هست که هر شخصی را از دیگری متفاوت می‌کند» (Calhoun

-
1. Gender order
 2. Connell
 3. Hegemonic masculinity
 4. Taylor
 5. Tastes
 6. Desires
 7. Opinions
 8. Aspirations

and et al, 2007). هویت ترنس بوده گی نیز از زمان احساس حلول روح غیر هم جنس در کالبد فرد کم کم شکل گرفته و جزء وجود او گشته است. به گونه ای که سلیق و نظام ترجیحات او را تحت تأثیر قرار می دهد. ترجیحاتی که در گزینش نوع پوشش و نیز رفتارهای متناسب با جنسیت دلخواه افراد ترنس نمود می یابد.

از نظر بوردیو عادت واره ها هم ساخت دهنده و هم ساختاریافته اند. از یک سو بر میدان تأثیر گذاشته و سبب تکوین آن می گردند و از سویی دیگر از میدان تأثیر می پذیرند. به عبارتی «موقعیت های یک میدان با یکدیگر روابط سلطه، متابعت یا هم ارزی (همگونی) برقرار می کنند که به دلیل دسترسی هر یک از آن ها به کالا یا منابعی (سرمایه) است که در این میدان محل نزاع است. این کالاها را می توان اصولاً به چهار مقوله تفکیک کرد: سرمایه اقتصادی، سرمایه اجتماعی (انواع گوناگون روابط ارزشمند با دیگران)، سرمایه فرهنگی (انواع و اقسام معرفت مشروع) و سرمایه نمادین (پرستیژ و افتخار اجتماعی)» (جنکینز، ۱۳۸۵: ۱۳۶).

نکته قابل تأمل آن است که نزاع در میدان ترنس بوده گی، نزاع برای تصاحب نوعی از سرمایه است که «کاترین حکیم» از آن به عنوان «سرمایه جنسی» یاد کرده است. دغدغه افراد ترنس، تصاحب سرمایه اقتصادی و فرهنگی نیست بلکه اثبات دارندگی سرمایه جنسی و قبولاندن مالکیت آن به جامعه است. در سایه این فرایند اقناع پذیری است که زمینه تصاحب سرمایه هایی چون سرمایه اجتماعی برای افراد ترنس مهیا می شود. وجه افتراق عادت واره جنسیتی ترنس ها با نظریه بوردیو آن است که تحت جبر میدان قرار گرفته و در مقابل سلطه آن مقاومت نشان می دهد و از سویی دیگر قدرت تأثیرگذاری آن بر میدان زیاد نیست. خانواده و جامعه به عنوان میدان های مختلف انواع خشونت های نمادین و واقعی را متوجه افراد ترنس می نمایند و برای شنیدن حرف دل و فریادهای آنان گوش خود را بسته اند.

احساس محدودیت، دلالت دیگری است که ترنس ها از وضعیت خود دارند. اعمال اراده جامعه بر ترنس ها نه از نوع «هژمونی» «گرامشی» است و نه «خشونت نمادین» «بوردیو»، بلکه از نوع «تحمیل و اجبار» است؛ زیرا «هژمونی معمولاً نشان دادن راه هایی

است که قدرت حاکم به مدد آن‌ها اجماع متابعان خود را نسبت به حاکمیت تأمین می‌کند» (عالی و همکاران، ۱۳۹۵). این اجماع از طریق اقناع ایدئولوژیک انجام می‌شود.

خشونت نمادین نیز «شکل آرام خشونت است و به‌طور غیرمستقیم تا حد زیادی از طریق سازوکارهای فرهنگی اعمال می‌شود و در تضاد با شکل‌های مستقیم‌تر کنترل اجتماعی است که جامعه‌شناسان غالباً به آن‌ها توجه دارند. زبان یا معانی نظام نمادین آن‌ها که در مسند قدرت‌اند، به بقیه جمعیت تحمیل می‌شود» (ریتزر ۱۳۹۳: ۳۱۹). اعمال اراده جامعه از نوع «قدرت» به معنی تحمیل اراده خود بر دیگران بدون توجه به رضایت آنان است. نوعی کنترل اجتماعی مستقیم و گاه توأم با انواع خشونت کلامی و فیزیکی است.

ترنس‌ها کسانی هستند که هرچند میان جمع قرار گرفته‌اند اما به دلیل عدم تعامل جمع با آن‌ها، احساس تنهایی شدیدی می‌کنند. در اظهارات دردآلود آنان این ضرب‌المثل تکرار می‌شد: «گویا به جای خون آمده‌ام». به جای خون آمدن اشاره‌ای به رسم «خون بس» است. رسمی که بر اساس آن برای خاموش کردن آتش انتقام در طایفه یا ایلی که فردی از آنان به قتل رسیده، دختری از طایفه یا ایل قاتل به خانواده مقتول هبه می‌شود که به ازدواج برادر مقتول درآید. سرنوشت این دختران، سرنوشت دردناکی است که همواره توأم با انواع مختلف تحقیر و آزار بوده است. او در خانواده جدید به عنوان «دیگری» و «غیرخودی» تلقی می‌شود و این غیریت سازی بدترین دردی است که متوجه روان زخمی دختران می‌شد.

ترنس‌ها وضعیت فعلی خود را برآیند اختلالی هویتی می‌دانند که از آن با استعاره «حلول روح» نظیر حلول روح در جسم که بدون اذن و اراده انسان صورت می‌پذیرد یاد می‌کنند. این وضعیت، ترنس‌ها را با نوعی تضاد بین جسم و روح و اراده و عمل مواجه ساخته است. نوعی احساس غریبه‌گی و احساس تنهایی در میان جمع. نظیر مفهوم «غریبه»^۱ از نظر «گئورگ زیمل»^۲. وی اعتقاد دارد یک فرد می‌تواند عضو یک گروه در مفهوم فضایی آن باشد، اما هنوز عضو گروه در مفهوم اجتماعی آن نباشد، یعنی این که یک فرد

1. Stranger

2. Georg Simmel

ممکن است در درون گروهی قرار بگیرد، اما جزئی از آن گروه نباشد. بنابراین کسی که چنین موقعیتی را در گروه اشغال می کند، هم دور است و هم نزدیک، هم آشناست و هم غریبه (غفارپور، ۱۴۰۰).

خانواده، ترنس بودن را به عنوان لکه ننگ دانسته اند. ترنس بودن از منظر خانواده ها «برچسب ناروا» و «داغ ننگی» است که آبروی خانواده را نشانه رفته است. افراد ترنس نیز در برابر چنین برچسب هایی مقاومت کرده و سعی در تعریف و تفهیم هویت جدید خود دارند. از نظر گافمن^۱ داغ می تواند هر آن چیزی باشد که با معیارهای مسلط جامعه یا به تعبیری هنجارها هم خوانی نداشته باشد (مشکواتی و یوسفیان کناری، ۱۳۹۸). داغ ننگ^۲ به مسئله هویت های خدشه دار شده ای اشاره دارد که جامعه به آن ها طور دیگری نگاه می کند؛ اما داغ خوردگان از طریق نمایش دادن هویت و ویژگی های رفتاری جدید در برابر سرکوبگری موقعیت خویش ایستادگی می کنند (همان).

خانواده ها علاوه بر داغ ننگ، ترنس بودن فرزندان شان را حاصل کنشی احساسی، متوهمانه، غیرواقعی و بدلی دانسته اند. از نظر آنان فرزندان شان یا تحت تأثیر محیط اطراف جو گیر شده اند، یا جن در جسم شان حلول کرده یا هنگام تولد خطایی صورت گرفته و جنس شان تغییر کرده و نهایتاً این که این تفکر برآیند اطلاعات نادرست و ناقص آن ها است. خانواده ها به نحوی در پی انکار محق بودن ادعای فرزندان شان هستند و به مشروعیت زدایی از احساسات و اظهارات او می پردازند. مقاومت آنان نوعی «سترون سازی» است. نظیر آنچه که «ماتزا»^۳ و «سایکز»^۴ در نظریه «خنثی سازی»^۵ مطرح ساخته اند. از نظر آنان، خنثی سازی زمانی اتفاق می افتد که افراد در درون خود با آوردن منطق و دلایلی، قبح عمل مجرمانه را از بین می برند و خود را محق در انجام آن می پندارند. از جمله دلایلی که تحت عنوان خنثی کننده ها از آن ها یاد می شود می توان به انکار مسئولیت، کوچک شمردن بزه، انکار

1. Erving Goffman
2. Stigma
3. David Matza
4. Gresham Sykes
5. Neutralization

بزه دیده، محکوم نمودن محکوم کنندگان و انکار ضوابط و مقررات اشاره کرد (نجار و گوران، ۱۴۰۰).

جامعه نیز نظیر خانواده، خوانشی سلبی از ترنس بوده گی داشته و آن را به منزله اختلال جنسی، انحراف جنسی و ابژه جنسی و به طور کلی به مثابه سرگردانی جنسی و ابژه جنسی دانسته است. بوردیو اعتقاد داد «در یک میدان بازیگران مختلف اغلب بازنمایی‌های پرمسما برانگیزی نسبت به سایر بازیگرانی که با آن‌ها در رابطه هستند دارند. آن‌ها در مورد آن بازیگران اظهارات کلیشه‌ای گفته یا دشنام نثارشان می‌کنند (در فضای درونی هر یک از ورزش‌ها تصاویر کلیشه‌ای خاصی برای سایر ورزش‌ها می‌سازند مثلاً راگی بازها، فوتبال‌بست‌ها را «شل» می‌نامند). این کلیشه‌ها اغلب استراتژی‌های مبارزه هستند که روابط میان نیروها را مدنظر می‌گیرند» (بوردیو، ۱۳۸۷: ۶۸).

بحث موردی

ترنس‌ها وضعیت فعلی خود را برآیند نوعی اختلال هویتی و گاه فیزیولوژیک می‌دانند که شخص آنان هیچ نقشی در پیدایش آن نداشته است و ممکن است به تعارضاتی در وجودشان منجر شود. این یافته با یافته‌های گل‌بهار و همکاران (۱۴۰۱)، فولادیان و همکاران (۱۳۹۷) خانی‌پور و همکاران (۱۳۹۶) و فرهمند و دانافر (۱۳۹۶) و علیرضائزاد و همکاران (۱۳۹۵) هم‌سو است. خوانش خانواده از ترنس بودن فرزندشان توأم با درک نادرست و دلالت‌های سلبی و ناروایی است که سبب پریشان‌خاطری فرزندانشان شده است. مهم‌ترین این دلالت‌های سلبی داغ‌ننگ است. این یافته با یافته‌های خوش‌سیما و داروغه (۱۴۰۰)، ساعدی (۱۳۹۸)، دانافر (۱۳۹۵) و علی‌خواه و همکاران (۱۳۹۴) مطابقت دارد. خوانش جامعه نیز از ترنس بودگی نوعی بلاتکلیفی و سرگشتگی جنسی و برچسب انحراف است که این یافته با یافته‌های ساعدی (۱۳۹۸) و علی‌خواه و همکاران (۱۳۹۴) و علیرضائزاد و همکاران (۱۳۹۵) سنخیت دارد.

نتیجه گیری

دلالت معنایی ترنس بوده گی دارای سه سطح فردی، خانوادگی و اجتماعی (جامعه) می باشد. در سطح فردی (سطح خُرد) ترنس بودگی به مثابه حلول روح غیر هم جنس در جسم فرد تعبیر شده است. آنان ترنس بودن را نوعی محدودیت نظیر در زندان بودن و تلاش برای اختفا و فرار دانسته اند. ترنس از منظر آن ها نوعی اختلال هویتی و گاه فیزیولوژیک است که ناخواسته و خارج از اراده برای فرد حادث شده است. آنان ترنس بودن را نوعی تضاد بین جسم و روح و غریبگی جسم با روح و نیز تضاد بین اراده و عمل و چالش و تردید بین تصمیم برای انجام عمل تغییر جنسیت و انصراف از آن تعبیر نموده اند.

در سطح خانوادگی (سطح میانی)، ترنس بودن به مثابه داغ ننگی است که خانواده بر پیشانی فرزندان ترنس خود نهاده است. دامنه این ننگ شامل برچسب هایی نظیر ولگرد، بی سروپا، ولنگار تا قاتل است. خانواده درک نادرستی از وضعیت فرزندان ترنس خود داشته و آن را حالتی کم دوام و زود گذار دانسته اند که برآیند درک و آگاهی نادرست فرزندان از وضعیت خود، جوگیر شدن و محصول ذهن بچه گانه و کنش احساسی آن ها است. برخی از خانواده نیز تفسیری عامیانه و خرافاتی از ترنس بودگی داشته اند و آن را برآیند جن زدگی افراد، طلسم شدن آنان و خطای هنگام تولد دانسته اند.

در سطح اجتماعی (سطح کلان)، جامعه ترنس بودگی را به مثابه نوعی سرگشتگی جنسی دانسته است. این سرگردانی برآیند بلا تکلیفی جنسی فرد و کنش متظاهرانه اوست که در مردانه و زنانه پوشی نمود می یابد. جامعه ترنس ها را به عنوان ابژه جنسی تعریف کرده است. ابژه ای که به مثابه هرزگی، هم جنس گرایی و ابزاری برای کامجویی هوس بازان است.

سپاسگزاری:

از تمام کسانی که ما را در انجام این پژوهش یاری رسانده اند سپاسگزاریم

تعارض منافع:

تعارض منافع نداریم

ORCID

Behroz Sepidnameh

<http://orcid.org/0000-0002-7353-4658>

Gholamreza Alirmaii

<http://orcid.org/0009-0009-6469-7904>

منابع

- آقای، محمدعطا. (۱۳۹۸)، واکاوی تجربه زیسته در افراد تغییر جنس داده استان کرمانشاه در سال ۱۳۹۷، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته مشاوره گرایش توان‌بخشی، دانشگاه رازی کرمانشاه.
- بوردیو، پی‌یر. (۱۳۸۷)، درباره تلویزیون و سلطه ژورنالیسم، ترجمه: ناصر فکوهی، تهران: نشر آشیان، چاپ اول.
- حجازی، آریا؛ عدالتی شاطی، زهره؛ سادات مصطفوی، سعیده؛ سادات حسینی، زهرا؛ رزاقیان، منیره و مقدم، مرضیه. (۱۳۸۷)، «بررسی میزان تطابق نقش و هویت جنسی ۱۲ بیمار ترنس سکسوال با جنسیت جدیدشان پس از عمل جراحی تغییر جنسیت»، مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی کردستان، دوره سیزدهم، شماره ۴: ۷۸-۸۷.
- حکیم، کاترین. (۱۳۹۱). سرمایه جنسی و نقش آن در مناسبات قدرت جامعه، ترجمه: ژیلای سربای، نشر اینترنتی.
- جلالی‌پور، حمیدرضا و محمدی، جمال. (۱۳۸۷)، نظریه‌های متأخر جامعه‌شناسی، تهران: نشر نی، چاپ دوم.
- جنکینز، ریچارد. (۱۳۸۵)، پی‌یر بوردیو، ترجمه: لیلا جو افشانی و حسن چاوشیان، تهران: نشر نی، چاپ اول.
- خانی‌پور، حمید؛ نعمتی، مهسا و محمدی، علی. (۱۳۹۶)، «مقایسه خود آسیب‌رسانی و مکانیسم‌های دفاعی در افراد با اختلال هویت جنسی قبل و بعد از عمل جراحی»، مجله روانشناسی بالینی، سال نهم، شماره ۴: ۲۳-۳۲.
- خوش‌سیما، مریم و داروغه، مرضیه. (۱۴۰۰)، «بررسی عوامل اجتماعی- فرهنگی بر طردشدگی خانوادگی و اجتماعی افراد دارای اختلال هویت جنسی»، ششمین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در حوزه مشاوره، علوم تربیتی و روانشناسی ایران.

- دانا فر، فاطمه. (۱۳۹۵)، آسیب‌شناسی فردی و اجتماعی هویت‌های دوجنسیتی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی، دانشگاه یزد.
- ریتزر، جورج. (۱۳۹۳)، نظریه جامعه‌شناسی، ترجمه: هوشنگ نایی، تهران، نشر نی، چاپ هفتم.
- ساعدی، مهدیه. (۱۳۹۸)، پدیدارشناسی تجربه زیسته افراد ترا جنسی در زمینه هویت‌یابی جنسیتی در شهر مشهد، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته جامعه‌شناسی، دانشگاه گیلان.
- سام آرام، عزت‌الله و منصوری، سمانه. (۱۳۹۶)، «تبیین و بررسی مفهوم تاب‌آوری اجتماعی و ارزیابی تحلیلی شاخص‌های اندازه‌گیری آن»، فصلنامه برنامه‌ریزی رفاه و توسعه اجتماعی، سال هشتم، شماره ۳۲: ۱-۳۱.
- سلیمی، محمدرضا و شرفی، روح‌انگیز. (۱۳۹۴)، «بررسی ساختار و ابعاد روش تحقیق کیفی پدیدارشناسی»، مرکز همایش‌های بین‌المللی صداوسیما، ۲۷ آبان، تهران-ایران.
- شاه‌حسینی، مه‌ری و شاه‌حسینی، محمود. (۱۴۰۰)، مروری بر زندگی ترا جنسیتی‌ها، تهران: نشر روشنگران و مطالعات زنان، چاپ اول.
- علیخانی، علی‌اکبر. (۱۳۸۶)، هویت در ایران: رویکرد سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و ادبی به هویت و بحران هویت در ایران، تهران: نشر پژوهشگاه علوم انسانی، فرهنگ و مطالعات اجتماعی، چاپ دوم.
- علیرضا نژاد، سهیلا؛ آذرینا، عقیق و نیکوگفتار، منصوره. (۱۳۹۵)، «برزخ تن، تناقض در هویت جنسی و جنسیتی: مطالعه‌ای در سازگاری اجتماعی ناراضیان جنسی»، فصلنامه علوم اجتماعی، سال بیست و پنجم، شماره ۷۲: ۱۴۹-۱۹۱.
- علی‌خواه فردین؛ نادمی، محمد و ضیاء ناصرانی، محدثه. (۱۳۹۴)، «تجربه انگ زنی و اختلال هویت جنسی؛ آثار و پیامدها»، مجله دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، دوره سیزدهم، شماره ۱: ۴۳-۵۶.
- غفار پور، بختیار. (۱۴۰۰)، «تحلیلی بر حضور و فعالیت پزشکان اروپایی در ایران عصر قاجار بر اساس مفهوم غریبه‌زیمل»، مجله جامعه‌شناسی تاریخی، دوره سیزدهم، شماره ۱: ۴۷-۸۰.
- غفاری، غلامرضا و تاج‌الدین، محمدباقر. (۱۳۸۴)، «شناسایی مؤلفه‌های محرومیت اجتماعی»، فصلنامه رفاه اجتماعی، سال چهارم، شماره ۱۷: ۳۳-۵۶.

- فولادیان، مجید و برادران کاشانی، زهرا. (۱۳۹۸)، «بررسی کیفی ابعاد بحران هویت جنسیتی مبتنی بر رویکرد نظریه زمینه‌ای»، پژوهشنامه مددکاری اجتماعی، سال چهارم شماره ۱۵: ۱-۴۰.
- فرهنگمند، مهناز؛ دانا فر، فاطمه. (۱۳۹۶)، «تحلیل مشکلات فردی اجتماعی ترا جنسیتی‌ها»، مجله مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، دوره ششم، شماره ۴: ۷۳۵-۷۶۵.
- کریگان، کیت. (۱۳۹۶)، جامعه‌شناسی بدن، ترجمه: محسن ناصری راد، تهران: نشر نقش و نگار، چاپ دوم.
- گافمن، اروینگ. (۱۳۹۳)، داغ ننگ: چاره‌اندیشی برای هویت ضایع‌شده، تهران: نشر مرکز، چاپ دوم.
- گروسی، سعیده. (۱۳۹۵)، جنسیت جامعه و جامعه‌شناسی، تهران: نشر جامعه‌شناسان، چاپ اول.
- گل‌بهار، ندا؛ اعظم آزاده، منصوره و قاضی نژاد، مریم. (۱۴۰۱)، «دیالکتیک شناسایی در بین ترا جنسی‌ها (نگاهی به تجربه زیسته ناراضیان جنسی در فرایند هویت‌یابی)»، مجله مطالعات اجتماعی ایران، سال شانزدهم، شماره ۱: ۱۲۹-۱۵۲.
- گیدنز، آنتونی. (۱۳۸۶)، جامعه‌شناسی، ترجمه: حسن چاوشیان، تهران: نشر نی، چاپ اول.
- لو برتون، داوید. (۱۳۹۲)، جامعه‌شناسی بدن، ترجمه: ناصر فکوهی، تهران: نشر ثالث، چاپ اول.
- محمدی اصل، عباس. (۱۳۹۶)، بر ساخت اجتماعی جنسیت، تهران: نشر گل‌آذین، چاپ اول.
- مشکواتی، سیمین و یوسفیان کناری، محمد جعفر. (۱۳۹۸)، «بررسی داغ ننگ ایروینگ گافمن و داغ شرافت در نمایشنامه‌های منتخب درام معاصر ایران»، نامه هنرهای نمایشی و موسیقی، دوره نهم، شماره ۱۸: ۲۳-۴۴.
- میرزایی، خلیل. (۱۳۹۳)، فرهنگ توصیفی علوم اجتماعی، تهران: نشر فوژان، چاپ اول.
- نجار، اسماعیل و گوران، الهه. (۱۴۰۰)، «بررسی تطبیقی رمان ده سرخپوست کوچک و رمان الفبای مرگ از منظر روان‌شناسی جنایی»، نشریه ادبیات تطبیقی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه شهید باهنر کرمان، سال سیزدهم، شماره ۲۴: ۲۹۶-۳۲۷.
- نرسیسیانس، امیلیا. (۱۳۹۹)، انسان‌شناسی جنسیت، تهران: نشر افکار جدید، چاپ اول.
- تیج، نیکلاس ام. (۱۳۹۶)، ترا جنسیتی: راهنمایی ساده برای موضوعی پیچیده، ترجمه: الهام موسویان، تهران: نشر نگره، چاپ اول.

دلالت معنایی ترنس بوده گی...، سپیدنامه و علیرمایی | ۶۵

- وارث، سید حامد. (۱۳۸۰)، «سیمای سازمان از نگاه مورگان»، مجله دانش مدیریت، سال چهاردهم، شماره ۵۲: ۳۷-۶۲.
- ولدبیگی، اقبال؛ زمانی، مریم؛ نهال گر، پریرسا و صفری، سروش. (۱۴۰۱)، «واکاوی فرایندهای روانی- اجتماعی دانشجویان ترانجسیتی دانشگاه تهران»، مجله رفاه اجتماعی، دوره بیست و دوم، شماره ۸۵: ۳۰۱-۳۳۷.
- همت‌افزا، پروین؛ سپهریان، فیروزه و سلیمانی، اسماعیل. (۱۳۹۷)، «اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد در سازگاری اجتماعی- روان‌آشفتگی و خود گسستگی مبتلایان به اختلال ترنس سکسوال»، پژوهش‌های اخلاقی، سال نهم، شماره ۱: ۲۶۹-۲۸۴.
- یعقوبی چوبری، علی و ساعدی، مهدیه. (۱۳۹۹)، «فهم پدیدارشناسانه تجارب زیسته افراد ترانجسی در شهر مشهد (یک مطالعه کیفی)»، پژوهش‌های جامعه‌شناسی معاصر، دوره نهم، شماره ۱۷: ۱-۲۶.

- Bagherzadeh, Sajad. Abassi, Mahmud. & Sharifi Tarazkoochi, Hossein. (2022). *Feasibility Study of Identifying the Third Sex for Transsexual Persons. MEDICAL LAW*, 16(57), 0-0.
- Borba, Rodrigo. (2019). "The interactional making of a true transsexual: Language and (dis)identification in trans-specific healthcare". *International Journal of the Sociology of Language*. Volume 2019 Issue 256. PP 21-55
- Calhoun, Craig. Gerties, Joseph. Moody, James. Pfaff, Steven & Virk, Indermohan. (Ed). (2007). *Contemporary Sociological Theory* (2nd Ed). Blackwell Publishing
- Featherstone, Mike. (1987). *Lifestyle and Consumer Culture*. In: *Theory, Culture & Society* (vol.4). SAGE, London, Newbury park, Beverly Hillis and New Delhi, 55-70
- Goodrich, Kristopher Michael. (2012) Lived Experiences of College-Age Transsexual Individuals" One University of New Mexico, *Journal of College Counseling*, Volume 15, Issue 3 p. 215-232
- Meredith, Leah. (2009) "*The meaning of the lived experience of transsexual individuals*" Vancouver: University of British Columbia Library
- Nizza, Isabella E, Farr, Joanna, Smith, Jonathan A. (2021). Achieving excellence in interpretative phenomenological analysis (IPA): Four markers of high quality. *Qualitative Research in Psychology*. 18 (3). Pp 369-386

- Pinski, Michael R. (2018) *The Lived Experience of Romantic Love for Transgender and Transsexual Persons: A Phenomenological Study*, Capella University. ProQuest Dissertations Publishing.
- Taylor, Charles. (2003). *the ethics of authenticity*. Cambridge: Harvard University Press.
- Talaie, Ali. Sorouri Khorashad, Behzad. Afzaljavan, Fahimeh. Omidvar Tehrani, Sahar.. (2024). Attitudes and Beliefs towards Transgender Individuals among Residents of Mashhad, Iran in 2020. *Arch Sex Behav*. Feb; 53(2): PP569-576.

استناد به این مقاله: سپیدنامه، بهروز و علی رمائی، غلامرضا. (۱۴۰۳). دلالت معنایی ترنس بودگی، پژوهشنامه مددکاری اجتماعی، ۱۱ (۳۹)، ۳۵-۶۶.

Social Work Research Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.